

Η Γη ως ουράνιο σώμα

1ο φύλλο αξιολόγησης

1. Να συμπληρώσετε το κείμενο που ακολουθεί:

Η Γη είναι ένα _____ σώμα, το οποίο στους πόλους είναι λίγο _____ και στον Ισημερινό είναι λίγο _____. Η κίνηση της Γης γύρω από τον άξονά της λέγεται _____, διαρκεί _____ ώρες και γίνεται από τα _____ προς τα _____. Ο άξονάς της περνά από το _____ της και ενώνει τους δύο _____ της. Η κίνησή της γύρω από τον Ήλιο λέγεται _____ και διαρκεί _____ ημέρες και _____ ώρες. Η τροχιά της Γης γύρω από τον _____ είναι _____.

2. Να διαλέξετε τη σωστή πρόταση και να σημειώσετε ένα «X» στο διπλανό της τετράγωνο:

α) Ο Ισημερινός χωρίζει τη Γη σε ανατολικό και δυτικό ημισφαίριο	☐
β) Ο Ισημερινός χωρίζει τη Γη σε βόρειο και νότιο ημισφαίριο	☐
γ) Ο Πρώτος Μεσημβρινός είναι ο μεγαλύτερος από όλους τους μεσημβρινούς	☐
δ) Οι παράλληλοι κύκλοι είναι κάθετοι προς τους μεσημβρινούς	☐
ε) Ο Ισημερινός είναι ο μεγαλύτερος παράλληλος κύκλος	☐
στ) Το γεωγραφικό μήκος μας δείχνει την απόσταση ενός τόπου από τον Ισημερινό	☐
ζ) Το γεωγραφικό μήκος και το γεωγραφικό πλάτος δίνουν τις γεωγραφικές συντεταγμένες ενός τόπου	☐

3. Ποια σημασία νομίζετε ότι έχει για την ανθρωπότητα η κατάκτηση του διαστήματος;

.....

4. Να αντιστοιχίσετε τη λέξη με την ερμηνεία της:

Πλανήτης ●	● Ουράνιο σώμα με δικό του φως και θερμότητα
Δορυφόρος ●	● Ουράνιο σώμα που κινείται γύρω από τον Ήλιο
Αυτόφωτο ●	● Ουράνιο σώμα που δέχεται φως και θερμότητα από τον Ήλιο
Ετερόφωτο ●	● Ουράνιο σώμα που κινείται γύρω από έναν πλανήτη

Καλή Επιτυχία!

Η κατανομή των ηπείρων και των ωκεανών

Δραστηριότητες

1. Βρες τις λέξεις που ζητούνται. Στις γαλάζιες γραμμές θα σχηματιστεί το όνομα του μεγαλύτερου ωκεανού του πλανήτη μας.

1. Πολύ μεγάλη έκταση ξηράς
2. Το ... μας σύστημα περιλαμβάνει οκτώ πλανήτες
3. Η ... σφαίρα είναι η αναπαράσταση της Γης
4. Κομμάτι γης
5. Ωκεανός που εκτείνεται κάτω από τις Ινδίες
6. Η μεγαλύτερη ήπειρος
7. Οι ηλιακές ... πέφτουν πολύ πλάγια στους πόλους της Γης
8. Ένας από τους πλανήτες
9. Ο μεγαλύτερος παράλληλος κύκλος

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

2. Ορισμένα γεωγραφικά ονόματα προέρχονται από μυθικά πρόσωπα. Βρείτε μια ήπειρο και έναν ωκεανό, των οποίων τα ονόματα συνδέονται με μυθικά πρόσωπα και αναζητήστε πληροφορίες για τα πρόσωπα αυτά.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ωκεανοί και θάλασσες

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Νερό υπάρχει και στην ατμόσφαιρα με τη μορφή υδρατμών
- β) Το 50% του νερού του πλανήτη μας βρίσκεται στους ωκεανούς
- γ) Η διώρυγα είναι φυσική στενή λωρίδα θάλασσας
- δ) Ο πορθμός του Γιβραλτάρ χωρίζει την Ευρώπη από την Αφρική και ενώνει τη Μεσόγειο Θάλασσα με τα νερά του Ατλαντικού Ωκεανού
- ε) Οι Φιλιππίνες και η Ινδονησία είναι νησιωτικά συμπλέγματα

2. Συμπλήρωσε το κείμενο με τις λέξεις που λείπουν:

«Ο άνθρωπος άνοιξε _____, για να διευκολύνει τις θαλάσσιες μεταφορές. Επίσης εκμεταλλεύτηκε τους _____, για τη διέλευση των πλοίων. Η θάλασσα δεν χωρίζει τους λαούς, αλλά τους _____. Πολλά νησιωτικά _____ είναι διάσπαρτα στις θάλασσες και τους ωκεανούς του πλανήτη μας.

3. Γράψε στις παρακάτω γραμμές γιατί οι άνθρωποι χρειάστηκε να διανοίξουν διώρυγες. Ποια ήταν τα οφέλη που προέκυψαν από τα έργα αυτά;

.....

.....

.....

.....

4. Παρατηρώντας τον παγκόσμιο χάρτη της τάξης σου αντιστοίχισε θάλασσες και ηπείρους.

	● Βαλτική Θάλασσα
Αφρική ●	● Μεσόγειος Θάλασσα
Ευρώπη ●	● Αδριατική Θάλασσα
Ασία ●	● Ερυθρά Θάλασσα
	● Κασπία Θάλασσα

Η ατμόσφαιρα

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Η ατμόσφαιρα περιέχει οξυγόνο σε ποσοστό 78%
- β) Το «ύψος» της τροπόσφαιρας φθάνει στα 1000 χιλιόμετρα πάνω από την επιφάνεια της Γης
- γ) Η ατμόσφαιρα είναι η αέρια «ασπίδα» προστασίας της Γης
- δ) Τα αέρια της ατμόσφαιρας διευκολύνουν τις υπεριώδεις ηλιακές ακτίνες να φθάσουν στη γήινη επιφάνεια
- ε) Το διοξείδιο του άνθρακα, οι υδρατμοί και άλλα αέρια απορροφούν την ηλιακή ακτινοβολία

2. Γράψε μερικές από τις ανθρώπινες ενέργειες, που μπορούν να αυξήσουν την παραγωγή διοξειδίου του άνθρακα.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Αντιστοίχισε φράσεις και λέξεις που σχετίζονται μεταξύ τους:

Αύξηση θερμοκρασίας Γης ●	● Χιόνι, βροχή
Θερμότητα ●	● Φαινόμενο θερμοκηπίου
Υδατώδη μετέωρα ●	● Διατήρηση της ζωής
Όζον ●	● Στρατόσφαιρα

4. Η ατμόσφαιρα είναι η «ασπίδα της Γης» διότι

- α).....
-
- β).....
-

Οι κλιματικές ζώνες της Γης

Δραστηριότητες

1. Σε ποιες από τις παρακάτω πόλεις έχει περισσότερη δροσιά το καλοκαίρι κατά τη διάρκεια της ημέρας; Χρησιμοποίησε το γεωμορφολογικό χάρτη της τάξης, για να προσδιορίσεις τη θέση τους. Σημείωσε «X» στο αντίστοιχο κουτάκι.

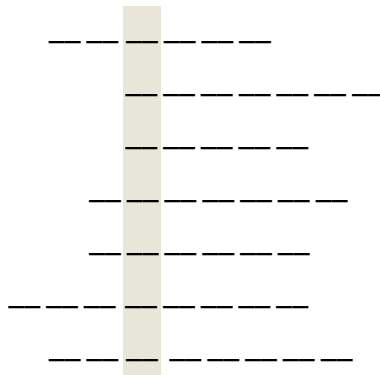
Λάρισα	☐	Αθήνα	☐	Μύκονος	☐
Νάξος	☐	Θεσσαλονίκη	☐	Ηράκλειο	☐
Λαμία	☐	Λιβαδιά	☐	Τρίπολη	☐

2. Να αντιστοιχίσεις φράσεις και λέξεις που ταιριάζουν:

μελτέμια ●	● τέσσερις εποχές
πολική ζώνη ●	● ύψος ενός τόπου από την επιφάνεια της θάλασσας
εύκρατη ζώνη ●	● κάθετη διεύθυνση ηλιακών ακτίνων
υψόμετρο ●	● θερμοκρασία -10°C
Ισημερινός ●	● βόρειοι άνεμοι του Αιγαίου

3. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν από το παρακάτω κείμενο, γράψε κάθε μια στις διακεκομμένες γραμμές και διάβασε στο χρωματισμένο μέρος το κλίμα της Ελλάδας.

«Οι _____ και η _____ είναι δύο από τις τοπικές συνθήκες, που επηρεάζουν το _____ ενός τόπου. Στην _____ ζώνη, κοντά στον Ισημερινό, οι ακτίνες του Ήλιου πέφτουν _____ στην επιφάνεια της Γης. Τα _____, βόρειοι άνεμοι, φυσούν στα νησιά του Αιγαίου. Το _____ είναι το ύψος ενός τόπου από την επιφάνεια της θάλασσας».

Ζώνες βλάστησης

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Τα είδη των φυτών, που αναπτύσσονται σε μια περιοχή, εξαρτώνται κυρίως από τη θερμοκρασία
- β) Η σαβάνα είναι φυτική διάπλαση της εύκρατης ζώνης
- γ) Στην τούνδρα αναπτύσσονται δάση από φυλλοβόλα δέντρα
- δ) Η тайга είναι φυτική διάπλαση της εύκρατης ζώνης
- ε) Τα καρποφόρα δέντρα ευδοκιμούν στην εύκρατη ζώνη

2. Γράψε λίγα λόγια για τη μεσογειακή βλάστηση.

.....

.....

.....

3. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν από το παρακάτω κείμενο:

Η τούνδρα είναι φυτική διάπλαση της _____ ζώνης και αποτελείται από _____ και _____. Η тайга είναι φυτική διάπλαση της _____ ζώνης. Η _____ και η _____ είναι φυτικές διαπλάσεις της τροπικής ζώνης. Η διαμόρφωση των φυτικών διαπλάσεων της εύκρατης ζώνης εξαρτάται από τη _____, το _____ (ύψος από την επιφάνεια της θάλασσας) και τις _____. Στις περιοχές της _____ ζώνης μετά την τούνδρα αναπτύσσεται η тайга.

4. Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα της λέξης «ταίγκα».

Τ _____	Κλιματική ζώνη γύρω από τον Ισημερινό.
Α _____	Είναι η αέρια ασπίδα προστασίας της Γης.
Ι _____	Χωρίζει τη Γη σε βόρειο και νότιο ημισφαίριο
Γ _____	Το έχουν το άλογο και η υγρασία
Κ _____	Ο τροπικός του ... χωρίζει την Τροπική ζώνη από τη βόρεια εύκρατη.
Α _____	Ο τροπικός του ... χωρίζει την Τροπική ζώνη από τη νότια εύκρατη.

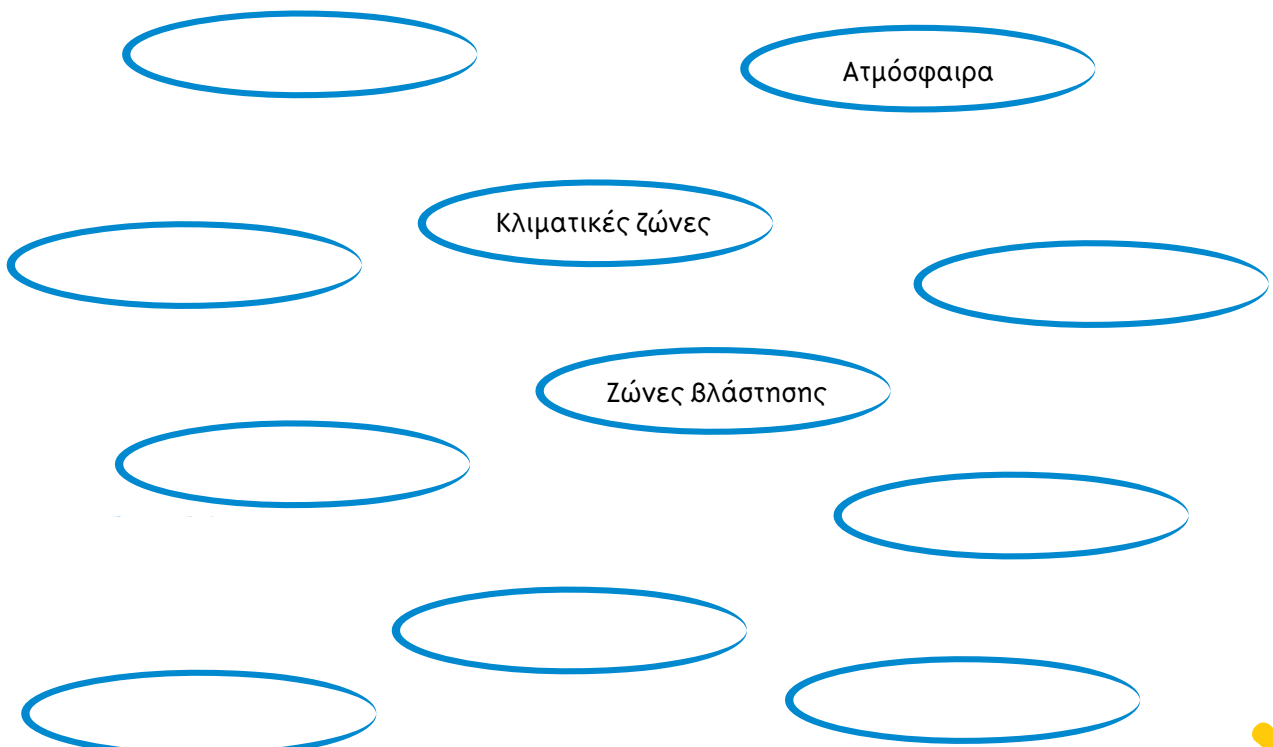
Το φυσικό περιβάλλον

2ο φύλλο αξιολόγησης

1. Συμπληρώστε τις προτάσεις με τις λέξεις που λείπουν:

- α.** Η θάλασσα χωρίζει την ξηρά σε πολύ μεγάλες εκτάσεις, οι οποίες ονομάζονται _____
- β.** Οι μεγάλοι υδάτινοι όγκοι μεταξύ των ηπείρων λέγονται _____
- γ.** Η αέρια ασπίδα που προστατεύει τον πλανήτη μας ονομάζεται _____
- δ.** Στη στρατόσφαιρα υπάρχει ένα πολύ σπουδαίο αέριο για τη διατήρηση της ζωής στον πλανήτη μας, το _____
- ε.** Το γεωγραφικό πλάτος ενός τόπου είναι ένας από τους παράγοντες που καθορίζουν το _____ του τόπου αυτού
- στ.** Η σαβάνα είναι φυτική διάπλαση της _____ ζώνης

2. Τοποθετήστε τις λέξεις και τις φράσεις της παρένθεσης μέσα στις ελλείψεις και συνδέστε τις με βέλη, ώστε να δείξετε τις σχέσεις που υπάρχουν ανάμεσά τους (φαινόμενο του θερμοκηπίου, θερμοκρασία, ηλιακές ακτίνες, τροπικό, υψόμετρο, τάιγκα, υγρασία, φυτική διάπλαση):

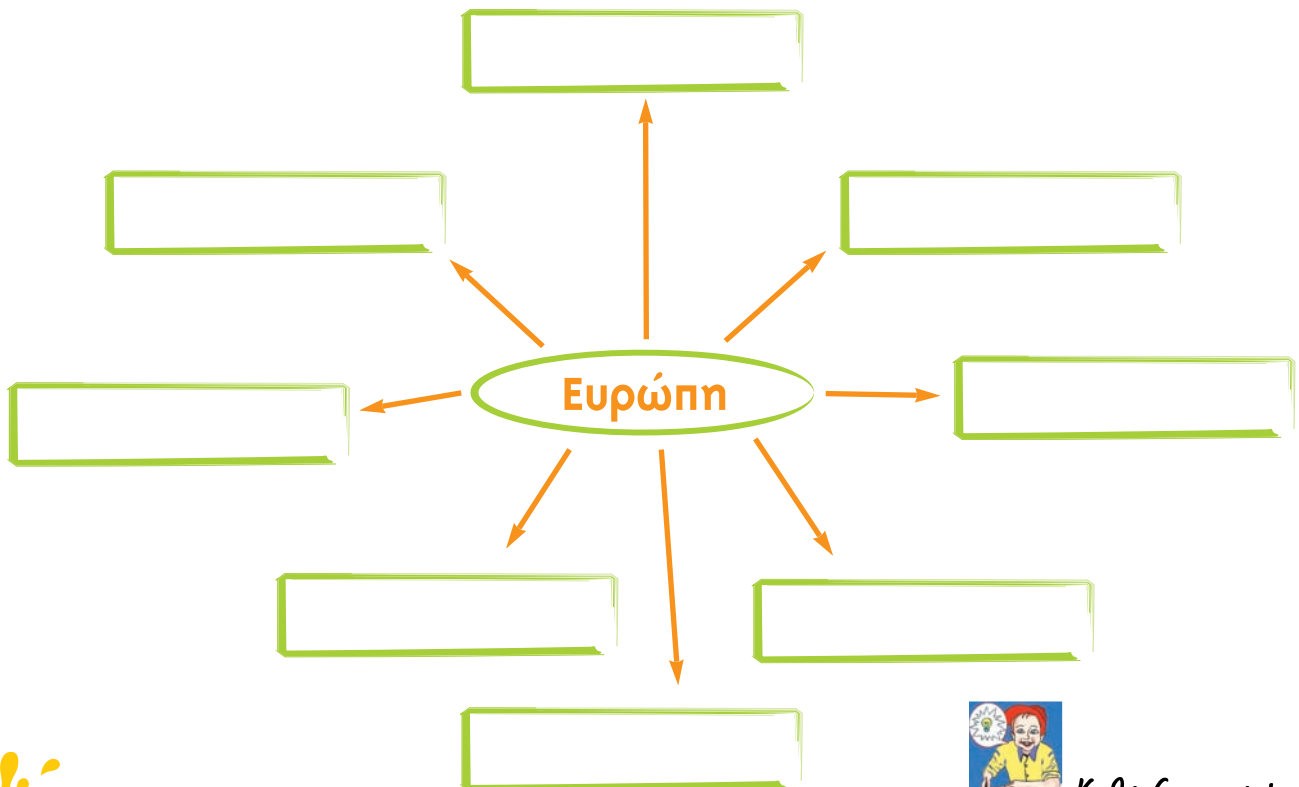

3. Να διαλέξετε τη σωστή πρόταση και να σημειώσετε «X» στο διπλανό της τετράγωνο:

- α) Η τάιγκα είναι φυτική διάπλαση της τροπικής ζώνης
- β) Η Ινδονησία είναι μεγάλο νησιωτικό σύμπλεγμα
- γ) Η διώρυγα είναι ένας φυσικός πορθμός
- δ) Η εξώσφαιρα βρίσκεται πάνω από τη στρατόσφαιρα
- ε) Οι τοπικές συνθήκες επηρεάζουν το κλίμα ενός τόπου
- στ) Στην πολική ζώνη οι βροχές είναι πολύ συχνές
- ζ) Τα είδη της βλάστησης μιας περιοχής διαμορφώνουν και την πανίδα της περιοχής αυτής

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

4. Από τις λέξεις της παρένθεσης βάλτε μέσα στα κουτάκια αυτές που έχουν σχέση με την Ευρώπη (Βαλτική Θάλασσα, Ινδικός ωκεανός, Μάλτα, Ατλαντικός ωκεανός, Ερυθρά Θάλασσα, Μεσόγειος Θάλασσα, Ωκεανία, Ιρλανδία). Βρείτε και συνδέσεις ανάμεσά τους:

Καλή Επιτυχία!

Το ανάγλυφο της Γης

Δραστηριότητες

1. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

Γράψε «Σ» για τη σωστή και «Λ» για τη λανθασμένη στο

- α) Οι σεισμοί και τα ηφαιστέια αποτελούν τις ενδογενείς δυνάμεις που αλλάζουν το ανάγλυφο της Γης
- β) Στον οριζόντιο διαμελισμό περιλαμβάνονται οι λίμνες και τα ποτάμια
- γ) Οι πεδιάδες και οι κοιλάδες ανήκουν στον κατακόρυφο διαμελισμό
- δ) Ο βυθός της θάλασσας είναι επίπεδος
- ε) Οι πεδιάδες διαμορφώθηκαν από τις εξωγενείς δυνάμεις
- στ) Το ανάγλυφο της Γης επηρεάζει την ανάπτυξη του ανθρώπου

2. Γράψε ένα μικρό άρθρο για τα αποτελέσματα που γνωρίζεις ότι επιφέρει ο σεισμός ή η έκρηξη ενός ηφαιστείου.

.....

.....

.....

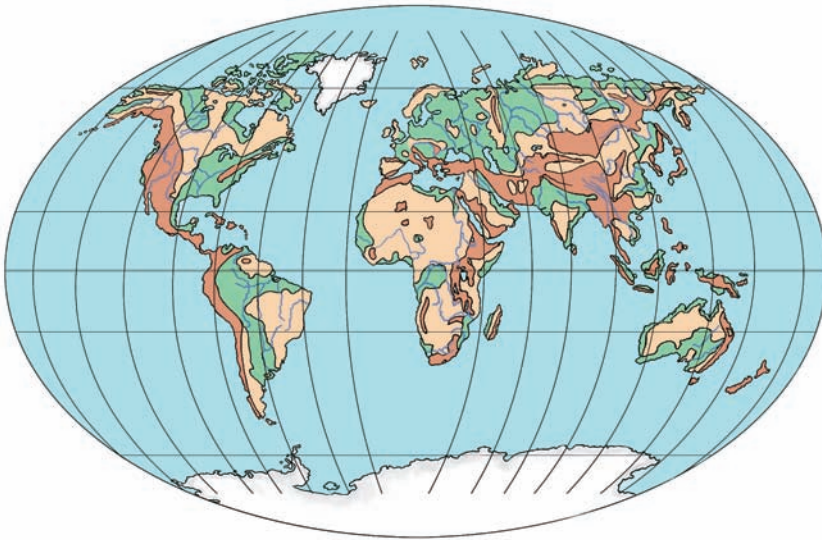
3. Συμπλήρωσε το παρακάτω κείμενο με τις λέξεις που λείπουν:

«Στοιχεία του _____ διαμελισμού είναι και οι λίμνες και τα ποτάμια. Ο οριζόντιος διαμελισμός περιλαμβάνει _____, _____, _____. Ο _____ διαμελισμός και ο _____ διαμελισμός αποτελούν το ηπειρωτικό _____ της Γης. Στον _____ διαμελισμό ανήκουν οι υποθαλάσσιες _____, βαθιές _____, τεράστιες υποθαλάσσιες _____ και απότομα _____. Ο αέρας, το νερό και οι μεταβολές της θερμοκρασίας αποτελούν _____ δυνάμεις».

Οι μεγάλες οροσειρές, οι μεγάλες πεδιάδες

Δραστηριότητες

1. Στον παρακάτω παγκόσμιο γεωμορφολογικό χάρτη εντόπισε τις μεγάλες οροσειρές και τις μεγαλύτερες πεδιάδες της Γης. Κατόπιν χρησιμοποίησε τους αριθμούς και τα γράμματα που περιλαμβάνονται στον ακόλουθο πίνακα τοποθετώντας τα στις αντίστοιχες οροσειρές και πεδιάδες.

Εικόνα 13.1: Παγκόσμιος γεωμορφολογικός χάρτης

1. Έβερест
2. Κιλιμάντζαρο
3. Άνδεις
4. Βραχώδη Όρη
5. Καύκασος

- A. Πεδιάδα Σιβηρίας
- B. Πεδιάδα Μάρεϊ Ντάρλινγκ
- Γ. Πεδιάδα Μεσοποταμίας
- Δ. Πεδιάδα Αμαζονίου

2. Παρατηρώντας τον παγκόσμιο γεωμορφολογικό χάρτη της τάξης σου εντόπισε τις οροσειρές που αποτελούν φυσικά σύνορα κρατών.

.....

.....

.....

3. Ένωσε με βέλη τις οροσειρές και τις πεδιάδες με τις ηπείρους στις οποίες ανήκουν:

Οροσειρές

Άλπεις
Καύκασος
Άτλαντας
Βραχώδη Όρη
Άνδεις
Αυστραλιανές Άλπεις

Ήπειροι

Ασία
B. Αμερική
N. Αμερική
Αφρική
Ευρώπη
Ωκεανία

Πεδιάδες

Κίνας
Ρωσίας
Νίγηρα
Αμαζονίου
Μάρεϊ & Ντάρλινγκ
Σιβηρική